

Protokoll Trafikrådets möte 1/2020

Tidpunkt Onsdagen den 29.4.2020 kl. 12.00-15.00

Plats Bogskär ÅLR samt distans

Närvarande Infrastrukturminister Christian Wikström (Ordförande), Satu Numminen (Kumlunge, distans), Johan Rothberg (Kökar, distans), Göran Stenros (Sottunga, distans), Stefan Laine (Föglö), Anders Englund (Vårdö), Roger Husell (Brändö), Kristian Packalén (sekreterare)

Ärenden

1. Mötets öppnande
2. Trafikrådets funktion
3. Mandatperiodens projekt & coronasituationen
4. Projekt "Enklare regler"
5. Digital bokning & avbokning av skärgårdsplatser
6. Förbud mot rökning på skärgårdsfärjor
7. Fleråriga turlistor
8. Turistkort
9. Flexibel prissättning
10. Övriga ärenden
11. Mötets avslutande, nästa möte

Agenda

1. Mötets öppnande

Infrastrukturminister Christian Wikström öppnar mötet kl 12.02.

2. Trafikrådets funktion

Trafikrådet ska fungera som en rådgivande instans till landskapsregeringen. Beslut som fattas och berör skärgårdstrafiken på ett betydande sätt skall, innan de sätts ikraft, om möjligt tas upp i trafikrådet först. Förväntningar på trafikrådet lyfts av medlemmar.

Trafikrådets närvarande medlemmar presenterar sig själva samt eventuella förväntningar på trafikrådet. Samstämmighet råder gällande att tillsättandet av rådet är bra för att säkerställa att beslut gällande skärgårdstrafiken är förankrade i skärgården och att skärgården kan ha inverkan på de beslut som fattas och hur befintliga resurser kan användas på bästa sätt. Eftersom trafikrådet väntas ha endast 2 möten per år förväntas det att ärendena bearbetas mellan mötena. Det anses även bra att dessa för skärgården viktiga men arbetsdryga frågor lyfts ur Skärgårdsnämnden.

3. Mandatperiodens projekt & coronasituationen

Projekt aktuella för skärgårdstrafiken under mandatperioden lyfts. Beroende på hur mycket coronasituationen påverkar den övergripande ekonomin kan dessa komma att påverkas.

En tunnel till Föglö finns ej i budget i nuläget men det finns en beskrivning av processen som krävs för att åstadkomma en tunnel. Ett dylikt projekt behöver även förankras brett politiskt. I regeringsprogrammet föreslogs även 2 nya skärgårdsfärjor. Situationen med Covid19 virusets spridning samt samhällskonsekvenserna detta medför vilket bland annat gjort att arbetslösheten är rekordhög gör att vad som väntas kunna utföras under mandatperioden har minskat. Ett uppdaterat bokningssystem är nödvändigt då nuvarande system är föråldrat och ej längre fungerar tillfredsställande. Frågor har ställts kring ifall trafiktätheten bör minskas nu under epidemin. En minskning av trafiken skulle ej innebära stora inbesparingar p.g.a. ingångna avtal med trafikoperatörerna. Ej heller en bestående utökning av trafiken under sommaren är realistiskt eftersom detta inte ingått i tidigare upphandlingar och i.s.f. måste upphandlas skilt.

4. Projekt "Enklare regler"

Diskussionsunderlag för referensgruppen presenteras som bilaga till mötet. Förväntningar och förutsättningar.

Projekt "Enklare regler" med Katja Meitz som projektledare skall inom kort ha sitt första möte. Redan i dagsläget har reglerna omformulerats för att bli mer lättförståeliga. Trafikrådsrepresentanter efterfrågar snabbare förändringar som sker gradvis för att visa och uppmuntra att förändringar är på gång. Infrastrukturministern anser att vissa mindre förändringar möjligen kan ske i och med årsskiftet 2020-2021 men större förändringar först i och med årsskiftet 2021-2022 eftersom förändringsförslagen behöver förankras väl och skall ut på remiss samt implementeras i bokningssystemet. Dock vill infrastrukturministern att projektgruppen för *Enklare regler* skall få jobba ifred utan desto mer påverkan från ministern. Projektet följs dock med intresse. En allmän åsikt var att Ålandstrafiken behöver bli mer fokuserad på kundservice och att systemet med avbokningar och avgifter behöver ses över med målsättning att göra det

enklare och rättvisare. Samstämmighet kring att ett nytt bokningssystem är en förutsättning för att åstadkomma en del av de förändringar som behövs.

5. Digital bokning & avbokning av skärgårdsplatser

Det går idag att implementera digital bokning & avbokning av skärgårdsplatser. Systemet behöver förankras och människor som saknar möjlighet till att använda systemet behöver säkras tillgång till skärgårdsplatser.

Förslag på förankringsprocess och tillgodoseende av platser också för de i digitalt utanförskap presenteras och diskuteras.

Det förslag som togs fram under föregående mandatperiod gällande digital bokning och avbokning av skärgårdsplatser var ej väl förankrat varför Infrastrukturministern har börjat om denna process. Frågan gäller ifall skärgårdsplatserna skall vara bokningsbara endast digitalt vilket kan vara svårt för vissa samhällsgrupper och situationer. Närvarande är överens om att det är bra att erbjuda digital bokning av skärgårdsplatser men att det även behöver finnas kvar möjligheten att boka dessa per telefon direkt till färja. Förslag framkom även att t.ex. kommunerna eller Medis skulle åta sig att lära upp personer som behöver det hur man använder sig av det digitala bokningssystemet.

6. Förbud mot rökning på skärgårdsfärjor

Enligt tobakslagen ska landskapet arbeta för att kollektiva färdmedel ska vara tobaksfria. Det är tillåtet idag på avgränsat område. Människor går igenom rökrutan och röklukt drar in i kafeterierna sommartid vilket skapar olägenhet för resenärer.

Närvarande anser att rökning i vissa fall kan skapa olägenheter och att dörrar till färjornas salonger ofta måste hållas öppna sommartid eftersom det annars blir för varmt. Man anser även att rökning är upp till var och en eftersom det är en lagenlig produkt men att det skulle behöva anordnas rökplatser så att det ej stör andra. Förslag uppkom att rökplatserna eventuellt skulle kunna flyttas t.ex. till aktern och avgränsas med t.ex. plexiglas. Frågan gällande om alla färjor bör behandlas lika med tanke på rökutrymmen kom upp, t.ex. ifall rökförbud kunde införas på Degerbylinjen eftersom den är kort. Man är dock överens om att det är viktigt att det då ska finnas askkoppar vid alla hamnar. Samstämmighet kring att rökning kan tillåtas om det finns ett avgränsat område där rökningen ej påverkar övriga passagerare.

7. Fleråriga turlistor

Ansats för att införa fleråriga turlistor i skärgårdstrafiken med endast mindre justeringar för att korrigera brister. Turlistorerna är idag bundna till avtal vilket gör att de tas per år. Diskussion.

Närvarande är överens om att fleråriga turlistor är viktiga eftersom samhället lär sig att anpassa sig till turlistorerna samt att det är bra för turismen som då kan planera bättre. Flera kommuner har efterfrågat fleråriga turlistor en längre tid. Man anser att det åtminstone alltid behöver finnas turlistor för minst ett år framåt publicerat.

8. Turistkort

Införande av turistkort som berättigar till x antal resor med skärgårdstrafiken under begränsad tid diskuteras.

Diskussion förekom gällande ifall turistkort skulle gälla i några veckor per kort eller visst antal turer och ifall de skall vara bokningsbara. Diskussion förekom även hur detta skulle implementeras i bokningssystemet, vilket skulle vara viktigt. Närvarande är överens om att turistkort är viktigt för turismbranschen och att de måste vara bokningsbara. Förslag förekom att testa hur turistkort fungerar först med husbilar och att detta helst skulle testas när det finns gott om kapacitet på färjorna. Förslag kom att med hjälp av turismkort paketera Ålands skärgård bättre, t.ex. som en förlängd ringväg och att turismkort kunde paketeras med andra turismtjänster. Turistkort för obokade turer är det enda som kan verkställas fram tills dess att den digitala infrastrukturen uppdateras.

9. Flexibel prissättning

Flexibel prissättning enligt modell från ordinarie researrangörer. Kort sagt lägre priser för mindre attraktiva turer i syfte att fler människor ska ta sig ut i skärgården. Diskussion.

Som förslag att utredas och förankras vidare finns att införa flexibel prissättning i skärgårdstrafiken där priset skall sättas enligt utbud och efterfrågan. Några av de närvarande ansåg att det kan vara dåligt att styra trafiken till obekväma tider med tanke på turismoperatörer och deras arbetstider. Man behöver även se över konsekvenserna för skärgården och att besökare behöver uppmuntras att stanna minst ett dygn i skärgården för att kunna uppleva den. Förslag kom att börja med att testa för husbilar. Närvarande är överens om att flexibel prissättning är ett modernt tänkande och värt att prova på. Dock är en förutsättning att bokningssystemet uppdateras för optimalt genomslag. Det framkom även att det skulle behövas statistik på de som försökt boka plats i skärgårdstrafiken men som inte lyckats för att det varit fullt. Detta har efterfrågats en längre tid. Det behöver även visas att fler besöker skärgården med dylika åtgärder och inte endast en förändring bland befintliga besökare som istället bokar billigare platser.

10. Övriga ärenden

Övrigt ärende gällande eventuell avgiftsbefrielse på skärgårdstrafiken under Corona-pandemin framkom under mötet. Detta skulle kunna få fart på skärgården och eventuellt delvis kompensera för uteblivna intäkter under pandemin. Förhoppningsvis skulle detta locka fler faståläggningar att besöka skärgården samt även fler från Finland. Närvarande är överens om att avgiftsfrihet t.ex. under sommaren 2020 skulle vara innovativt och göra det bästa av situationen men att det behöver kompletteras med bra marknadsföring av skärgården. Avgiftsfriheten kunde motiveras med de exceptionella tider vi lever i, att bunkerkostnaden minskat och därmed sparat pengar samt att det är avgiftsfritt t.ex. mellan Korpo och Houtskär.

11. Mötets avslutande, nästa möte

Följande möte bestäms till den 15 september 2020 kl 12 så att beslut som fattas på mötet troligtvis hinner till 2021s budgetförslag samt tidtabeller.

Protokollsjustering

Protokollsförslaget skickas ut till alla närvarande som sedan har en vecka på sig att inkomma med förändringsförslag

Christian Wikström, Infrastrukturminister

Ort, datum

Kristian Packalén, sekreterare

Ort, datum